

Prešov má najlepšie hodnotenie transparentnosti od roku 2010. V rebríčku sa posunul o 12 priečok

Mesto Prešov dosiahlo v najnovšom hodnotení transparentnosti samospráv od organizácie Transparency International Slovensko (TIS) svoje najlepšie skóre od začiatku meraní v roku 2010. V aktuálnom rebríčku získalo 74 percent a obsadilo 21. miesto spomedzi stovky miest na Slovensku. Oproti roku 2022 sa posunulo o 12 priečok vyššie, čím sa spomedzi krajských miest zaradilo na druhé miesto v raste poradia, hneď za Bratislavu. Výsledky siedmeho ročníka rebríčka Otvorená samospráva, ktorý Transparency International Slovensko zverejnila v októbri 2026, ukazujú zlepšenie postavenia Prešova oproti predchádzajúcemu hodnoteniu. V roku 2022 mesto obsadilo 33. miesto so skóre 66 percent. Aktuálne získalo 74 percent, čo mu prinieslo známku A- a posun na 21. priečku. Prešov tak v porovnaní s predchádzajúcim hodnotením zlepšil svoje celkové skóre o osem percentuálnych bodov a pozitívne poskočil o 12 priečok. Medzi krajskými mestami zaznamenala väčší posun v poradí už iba Bratislava, ktorá si polepšila o 23 priečok. V celkovom poradí je najtransparentnejším krajským mestom Nitra, ktoré zároveň uzatvára top 5 v rámci celého Slovenska. Najtransparentnejšou samosprávou Slovenska sa v roku 2026 stala Stará Turá. “Toto je úžasné vysvedčenie nielen pre vedenie mesta a všetkých jeho zamestnancov, ktorí k zlepšovaniu transparentnosti Prešova prispievajú svojou prácou a svedomitou. Je to v prvom rade skvelou správou pre všetkých Prešovčanov. Na sociálnych sieťach teraz nájdete veľa “expertov”, prípadne regionálnych politikov, ktorí si s radosťou do vlastného mesta kopnú a tvrdia, že sme vo všetkom úplne najhorší. Ja sa však vždy rád držím faktov a dát, nie pocitov a emócií. A fakty nám ukazujú jednak v tomto hodnotení, ale aj mnohých ďalších, presný opak - Prešov je zlepšujúce sa mesto, ktoré dosahuje skvelé výsledky. Bolo by naozaj krásne, keby títo ľudia dokázali o svojom vlastnom mesta šíriť aj takéto pozitívne správy. Ľudia tu majú na čo byť hrdí a treba im to ukázať,” povedal primátor mesta Prešov František Olša. Najlepšie výsledky dosiahol v rozpočte a územnom plánovaní. Hodnotenie Transparency International Slovensko sa zameriava na 11 oblastí fungovania miest a využíva 116 indikátorov. Sleduje napríklad dostupnosť informácií pre verejnosť, možnosti občanov zapájať sa do rozhodovania, verejné obstarávanie, nakladanie s mestským majetkom, rozpočtovú transparentnosť, personálnu politiku či pravidlá pri predchádzaní konfliktu záujmov. V prípade Prešova patrili v aktuálnom hodnotení medzi najlepšie výsledky oblasti rozpočtu a zmlúv, v ktorej mesto dosiahlo 94 percent, a územného plánovania a stavebného úradu so skóre 92 percent. V oblasti prístupu k informáciám získalo 82 percent a pri účasti verejnosti na rozhodovaní 78 percent. Transparentnosť slovenských miest sa dlhodobo zvyšuje. Zlepšenie Prešova zapadá do širšieho trendu rastúcej transparentnosti slovenských miest. Podľa Transparency International Slovensko dosiahla stovka najväčších mestských samospráv v roku 2026 historicky najvyššie priemerné skóre 64,6 percenta. V roku 2022 to bolo 63,2 percenta. Od prvého merania v roku 2010 sa priemerná úroveň transparentnosti miest zvýšila približne o 25 percentuálnych bodov. Z 99 samospráv, ktoré bolo možné priamo porovnať s predchádzajúcim hodnotením, si v aktuálnom rebríčku polepšilo 57 miest. TIS pritom upozorňuje, že transparentnosť nie je automatickou zárukou odolnosti voči korupcii. Hodnotenie sleduje najmä otvorenosť samospráv, dostupnosť informácií, nastavenie pravidiel a možnosti verejnej kontroly. Ľudia dôverujú predstaviteľom samospráv viac než parlamentu. Zaujímavý kontext priniesol aj prieskum dôvery v predstaviteľov verejného života, ktorý je súčasťou prezentácie Transparency International Slovensko. Podľa prieskumu agentúry IPSOS, realizovaného v septembri 2026 na vzorke 1 030 respondentov, vyjadrilo dôveru primátorom a starostom 52 percent opýtaných. Národnej rade SR dôverovalo 25 percent respondentov. Prieskum tak ukázal, že ľudia v porovnaní s parlamentom častejšie dôverujú predstaviteľom samospráv vo svojich mestách a obciach. Aj preto má otvorená komunikácia, dostupnosť informácií a možnosť verejnej kontroly rozhodnutí miest významné miesto vo vzťahu medzi samosprávou a obyvateľmi. Aktuálne výsledky Prešova predstavujú pozitívny posun v hodnotení jeho transparentnosti. Zároveň sú motiváciou ďalej pokračovať v zlepšovaní zverejňovania informácií, zapájania verejnosti do rozhodovania a vytvárania podmienok na účinnú kontrolu fungovania mesta.